

מצלנדורף באהבה: העיר התאומה בגדמניה שפועלת למען שדרות

משמש כבית המייסדים. במעמד עצמו, עמדו בחליפות מחויטות ראש המועצה המיתולוגי יונתן יפרח ז"ל לצד מקבילו ממחוז צלנדורף ברלין, דר' וולפגאנג רוטקגל. מי שהנחה את הערב הוא לא אחר מאשר יצחק טריקי ז"ל ממייסדי שדרות.

במגילה המשותפת עליה חתמו נכתב: "בהתחייבנו לערוב תמיד למשטר חופשי המכבד את האדם, ובהכרה באחריות כל אלה שחרותם וקיומם נתונים בסכנה מצד כוחות אשר אינם דוחים אף שימוש בכוח למימוש מטרותיהם וברצון המשותף לעמוד מול איום זה ולמנועו. אנו, נציגי ערינו, אשר נבחרנו בבחירות חופשיות מכריזים היום חגיגת את שדרות וברלין-צלנדורף לערים תאומות. רצוננו המשותף הוא לתרום בכל הדרכים ובשיטת כוחותינו להבנה בין עמינו, להביא להקמת קשרי ידידות הדוקים והמשכם בין תושבינו, וזאת בגלל נקודות המגע ההיסטוריות הבלתי ניתנות לשכחה בין עמינו. להגביר חלופי רעיונות וניסיונות ולעשות כל אשר ביכולתנו לתמיכה, סיוע וקידום הדדיים".

כאמור, ההסכם נשמר באדיקות והתקיים בין הרשויות גם בתקופת כהונתם של חנניה עמוס, עמיר פרץ דוד בוסקילה ואלי מויאל ז"ל. מספר פעמים בשנה היו מגיעות לשדרות משלחות מגרמניה וכן ההיפך, סטודנטים היו נוסעים לשם ומגיעים לכאן. כמו כן היו מחוות כלכליות כאשר זכור אירוע של משלוח עצום של 8,000 בקבוקי מיץ תפוזים שחולקו לתושבי שדרות. בארכיון של שדרות ניתן למצוא עוד תיעודים רבים על מפגשים משותפים, כך למשל בשנת 1987 אירח אותם בשדרות עמיר פרץ, בתמונות רואים ביקורים באולם הספורט גיטיס, בית ספר גיל הישן בנווה אשכול ועוד. בשנת 1989



מצורפת) בידי ראש המועצה דאז יעקב אלקבץ ז"ל (שהחליף באותה השנה את יונתן יפרח), השם שלו שונה וכיום מדובר ברחוב ניצן, סמוך לתחנת המשטרה שהפכה לסמל השבעה באוקטובר.

שיתוף פעולה שמקדם את ההסברה הישראלית

"אני זוכר היטב את הסכם 'ברית



מאת: אורי גבאי || צילומים: יאן קותשר וארכיון שדרות

הישראלית שגם ככה מתקשה בזירה הבינלאומית. לפחות במקרה של העיר התאומה צלנדורף שבעיר הבירה הגרמנית ברלין, הקשר שנרקם לפני 50 שנה בדיוק, עדיין מחזיק מעמד, לפחות מהצד של הגרמנים ששימרו את כיכר שדרות ומאז השבעה באוקטובר עומדים לצד ישראל. מנגד, קצת מכין לומר שרחוב צלנדורף שנחנך בשדרות בשכונת ניר עם בשנת 1975 (תמונה

שיתופי פעולה כלכליים. העיר שדרות, מסתבר מקיימת ברית ערים תאומות עם שלוש ערים, ביניהן רובע שטגליץ-צלנדורף שבברלין, אנטוני הצרפתייה ופריאזאנו הרוסייה. כמה מההסכמים האלה מתקיימים היום? כמעט ולא. מה שכן, אם רצינו להבין את המשמעות של קשרים מסוג אלה, המציאות של אחרי השבעה באוקטובר הבהירה כמה זה יכול לתרום להסברה

בילדותנו בשדרות אם יש מונח שכנראה לא הבנתי את המשמעות שלו ומה הוא אומר זה "ברית ערים תאומות", הסכמים שנחתמים בין ערים בישראל לבין ערים ברחבי העולם. מדובר בהסכם התקשרות בניסיון לאמץ קשרים תרבותיים ואנושיים דומים. בפועל, הבריתות הללו מובילות לרוב לחילופי סטודנטים, אך לעיתים נוצרים בין השתיים גם

1987



עמיר פרץ מארח משלחת מצלנדורף

1975



יונתן יפרח מתארח בצלנדורף 1975

2003



משלחת מצלנדורף עם מ"מ ראש העיר לשעבר יוסף פנחס כהן

1989



דוד בוסקילה חונך חורשה בשדרות לזכר ראש העיר צלנדורף

כהן לחשיבות הסכם מעין זה, "בזמנו, הרעיון לקיים הסכם עיר תאומה נועד למשלחות, להחליף ידע וכו', המקרה של צלנדורף למשל יכול ללמד אותנו כמה חשוב הקשר בתקופה של אחרי השבעה באוקטובר כי הרי כולנו ראינו כיצד גרמניה עמדה לצידה של ישראל ואני מאמין שכלל ונחדש קשרים מהזוג הזה, זה בהחלט יכול גם

מאז כאמור, חלפו כבר 20 שנה ולא נמצא ממש זכר להמשך קיום הסכם עיר תאומה. מה שכן, לא מעט תושבי צלנדורף הקפידו בכל ביקור בישראל להגיע לביקור בשדרות, ביניהם יאן קותשר שפועל לחדש את הקשרים בין הרשויות בימים אלה (ראיון איתו בהמשך הכתבה). "אנחנו יכולים לראות היום כמה נושא של ערים תאומות הוא משמעותי" מתייחס דר' אהרל'ה

למשל, תקופת דוד בוסקילה התארכה משלחת מצלנדורף לכבוד חנוכת חורשה בשדרות לזכרו של ראש העיר צלנדורף לשעבר שנפטר. אגב, הפעם האחרונה שנעשה ביקור רשמי היה בשנת 2003 אז קיבל את פניהם מי שכהן כמ"מ של אלי מויאל, עו"ד יוסף פנחס כהן. בתמונה המשותפת הם כבר מצולמים עם שרידי טיל קסאם.

לחידוש הקשרים, כך למשל הוא נפגש עם סגנית ראש העיר חווה נחשונב שאמונה על תיק קשרי חוץ, כמו כן הוא נפגש עם ראש עיריית שדרות אלון דויד ובהיא לו מכתב מראשת עיריית צלנדורף שמזמינה אותו לביקור בקיץ הקרוב על מנת לציין 50 שנה להסכם ערים תאומות.

יאן, תשתף אותנו מתי התחיל הקשר שלך עם שדרות?

"מאז שנולדתי אני מתגורר בברלין-שטגליץ/צלנדורף, מחוז מברלין עם כמעט 300.000 תושבים. אפשר לומר מאז שנולדתי אני מכיר את הקשר עם שדרות. בנוסף, מאז שנת 2009 במרכז העיירה שלנו יש כיכר על-שם העיר שדרות כמחווה לקשר בנינו ולהתמודדות של שדרות עם המציאות הביטחונית. בינואר 2019, הגעתי לביקור בישראל עם אישתי ויחד החלטנו לצאת ברכיבה על אופניים עד לשדרות, מצאנו עיר נחמדה מאוד. גם בסוף אוקטובר 2022 הגענו לביקור, נשארנו לישון לילה בקיבוץ ניר-עם וקפצנו לביקור בעירייה שם הופתעו לגלות שאנחנו מצלנדורף, בביקור פגשתי את גיתית בוטרה מתחום ההסברה ורקמנו התחלה של שיתוף פעולה. אחרי מה שקרה בשבעה באוקטובר החלטתי להגיע שוב לעיר הפעם גם כדי להתנדב. רציתי מאוד גם אם באופן סמלי לעזור לשדרות ולומר לתושביה שלא שכחנו לרגע את העיר התאומה שלנו".

מה המשמעות עבורכם ברית ערים תאומות עם שדרות?

"ראשית, 20 שנה אחרי השואה, בשנת 1965 נוצרו יחסים דיפלומטים עם גרמניה מה שהוביל כבר אז ליצירת קשרים בין מספר ערים בגרמניה לבין ישראל. בשנת 1975 נחתם הסכם וכולם בצלנדורף הכירו את שדרות, יצאו משלחות אליכם ועשרות שנים התקיים קשר מצוין. לצערים מנהיגים השתנו



יאן קותשר מצלנדורף עם חווה נחשונב וגיתית בוטרה מנהלת מרכז הדיגיטל



יאן קותשר עם ההזמנה הרשמית לדויד להתארח בצלנדורף גרמניה

ליתרום להסברה". שמכיר את הקשר לשדרות מילדותו. גם כאשר התבגר המשיך לדבריו את הקשר, עקב אחר המציאות הביטחונית ולאחר השבעה באוקטובר טס מגרמניה לישראל כדי להתנדב בשבועות האחרונים הוא הגיע שוב לישראל הפעם עם מטרה לפעול

מביעים הזדהות וניכר שדרות שנובולין צלנדורף

כאמור, מי שמבקש לחדש כיום את הקשר הוא תושב צלנדורף, יאן קותשר בן ה-61, יליד המקום



רחוב צלנדורף שכבר לא קיים בשדרות

ראש עיריית צלנדורף מבקר בבית גיל בשכונת נווה אשכול

יש כמה אנשים מאוד פעילים. ויש גם אנשים מחויבים בעירייה שלנו. כולם מקווים שיהיו שוב מפגשים בין קבוצות משתי הערים. למשל קבוצות ספורט או קבוצות מוזיקה. הגעתי לכאן עם הזמנה לראש העיר אלון דויד, סגניתו חווה נחשונב ואחרים להגיע אלינו בחודש יולי. אני מקווה שזה יהיה הצעד הראשון לחידוש היחסים. אני יודע ששדרות אולי לא צריכה אותנו אבל אנחנו צריכים את שדרות כי הגיבורים והגיבורות משדרות יכולים ללמד אותנו איך למרות הקשיים שהעיר הזאת עברה בכל זאת אפשר להישאר אופטימיים וחזקים."

ביותר שפועל מזה שנים רבות בגרמניה בשביל ישראל. יחד עם זאת, גם ישליביות על כך שמספר שבועות אחרי הטבח שביצע חמאס התחלנו לראות הפגנות בעד עזה ובעיתונות דיווחים על הסבל של תושבי עזה ואני חייב להודות שזה די מבלבל. אנחנו בכל אופן בעד ישראל ומשתדלים להביע תמיכה ברורה גם בעיר שדרות שהתמודדה עם התקפת טרור קשה."

לאחרונה הגעת לשדרות, כמה חשוב לחדש את הקשר בין שדרות לברלין צלנדורף?

"תקוותי הגדולה שנוכל "להחיות" את ברית הערים התאומות. לשמחתי, אני לא לבד בתקווה הזאת. בברלין-שתגליץ-צלנדורף

גם בשדרות וגם בברלין ואפשר לומר שהיחסים קצת היו בתדרמת, למרות שאני חייב לומר ששדרות לא נשכחה עבורנו, במיוחד שהתחיל ירי הטילים לעיר, לכולנו היה מאוד אכפת ממה שקורה וזכרנו היטב שמדובר בעיר תאומה שלנו."

איך רואים בגרמניה בכלל ובברלין בפרט את מה שקרה לשדרות בשבעה באוקטובר, למה היה חשוב לכם להביע מחאה?

"אין ספק שבגרמניה קיבלו את מה שקרה בישראל בהלם מוחלט. בשל הקשר ארוך השנים עם שדרות כמובן שהבענו הזדהות גדולה. מעבר לזה אני פעיל בארגון DIG שהוא הארגון החברתי הוותיק

הנות חדשה

מחזורות

050-30-00-193

תפילין

ספרי תורה

08-68-99-100

בס"ד

דבית היהודי והשבת

תשמישי קדושה ומתנות

רחוב בני-יהודה 4 שדרות

שמואל מויאל